

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

<p>OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie kategorie, kasety i listy ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych</p>	<p>REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHWA, ul. ALEJA Nr. 20. — TELEFON Nr. 20.</p>	<p>Redaktor lub jego zastępca przyjmują intereserów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Rękopisów niezwrać</p>
<p>OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie kategorie, kasety i listy ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych</p>	<p>OGŁOSZENIA Za wiersz pierwszy jednosłowny lub jego miejsce: Nadstaniek L. 24, przed tabliczką L. 40, za tekstem, 3 kol. i nakładowi po kop. 25, za 4 kol. po kop. 18. Drobnym ogłoszonym po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 10 proc. więcej. Za dotychczasowe ogłoszenia lub ogłoszenia epistolaryjne redakcja nie przyjmuje</p>	<p>OGŁOSZENIA Za wiersz pierwszy jednosłowny lub jego miejsce: Nadstaniek L. 24, przed tabliczką L. 40, za tekstem, 3 kol. i nakładowi po kop. 25, za 4 kol. po kop. 18. Drobnym ogłoszonym po kop. 3 za wiersz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 10 proc. więcej. Za dotychczasowe ogłoszenia lub ogłoszenia epistolaryjne redakcja nie przyjmuje</p>

Agencja: w Rakowie, Noworadomska, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 2.

DODATEK NADZWYCZAJNY

CHWILA OBECNA.

Dzisiaj miasto nasze zbudziło się wcześniej niż zazwyczaj. Z nastaniem już switu panował ruch nadzwyczajny. Alejami i ul. Szkoła dążyły gromadki mężczyzn o twarzach zaszpeconych, do zapasowi szeregowcy zmierzali do koszar Zawady.

Tłumy publiczności zalegają rogi ulic, Aleje i most kolejowy. Przed dworcem kolei W:W. stery pak i paczek. W poczekalniach trudno się przecisnąć. W okół gwar, krzyk, zamęt. Słowem przedsmak zawieruchy wojennej na całej linii.

Pociąg do Sosnowca.

Na drzewach poczekalni i klasy wywieszono ogłoszenie, opiewające, że dziś 1 sierpnia o godz. 6 min. 25 wieczorem przybędzie z Warszawy do Częstochowy osobowy pociąg № 37, który do Sosnowca wyruszy o godz. 6-ej min. 35 wieczorem.

Pociąg do Warszawy.

Objaśniono nas, że dziś do Warszawy odejda dwa pociągi osobowe: o godz. 10 min. 57 przed północą i o godz. 1 i 1 pół po północy.

Z poczty.

Dzisiaj w południe kanton pocztowy w Częstochowie zawiesił czynności na czas nieograniczony.

Wydawanie przesyłek kolejowych.

Władzinkowa stacja kolei W:W od dwudziestu dni wstrzymała wydawanie przesyłek, dzisiaj jednak, skutkiem otrzymania o godz. 3-ej pp. depeszy z Warszawy wydawanie przesyłek wznowiono, przeto zainteresowani winni się pospieszyć z ich odbieraniem.

Wyjazd ambasadora Austro-Węgier.

PETERSBURG, (Własny). Opuszczył miasto, po złożeniu pełnomocnictwa, ambasador austro-węgierski hr. Szapary wraz z całym składem ambasady.

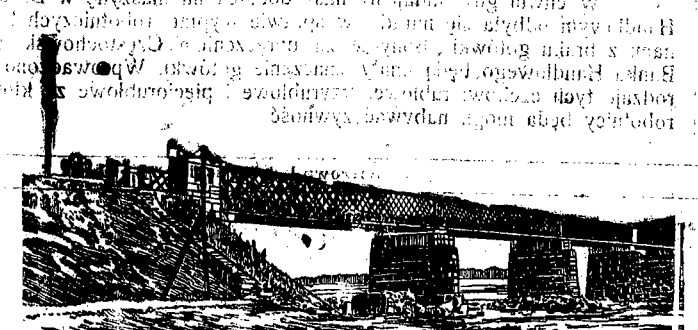
Przejazd hr. Szapary.

WARSZAWA, (Własny). O godzinie 3 min. 40 przejechał przez Warszawę ambasador austro-węgier hr. Szapary.

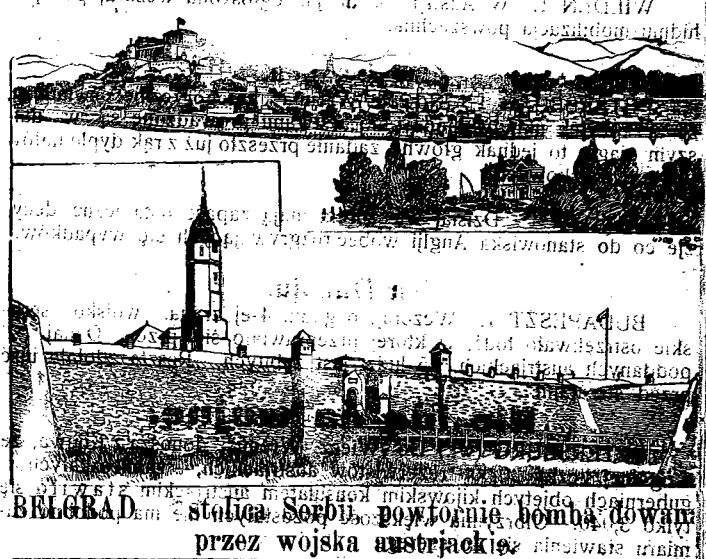
Pokój czy wojna?

BERLIN, (Własny).

Pomimo posunięcia się już datęko w zarządzeniach wojskowych rząd niemiecki porozumiewa się od kilku godzin telegraficznie z rządem wiedeńskim co do pokojowego załatwienia zatargu. Twa wojna wymiana depesz.

MOST — łączący Zemuń z Belgradem, [wysadzony w powietrze.

BEŁGRAD — stacja Serbji, powalona bomba dowana przez wojska austriackie.

Państwa trójporozumienia jednak zmuszone przez Niemcy do zmobilizowania swoich armii i postawienia ich na stopniowej emigracji. Towane są na wszystkie ewentualności.

OGŁOSZENIE SAMORZĄDU?
PETERSBURG, (Własny). W kołach szersze poinformowanych twierdzą, że już w najbliższych dniach spodziewać się można ogłoszenia samorządu dla Królestwa Polskiego.

W ŁODZI.
ŁÓDZ, (Własny). W mieście rozległ się ruch mobilizacji. W związku z tym fabryki nieczynnie, a zakłady przemysłowe wstrzymały pracę. Władze miasta wzięły pod uwagę możliwość wyjazdu ludności. Banki wstrzymały wypłatę pieniędzy, brak gotówki. Przejście przez granicę odbywa się przy pomocy popraw. Zapanowała groźba, gdyż brakuje węgla i niema nadziei poprawy. Zmiana na lepsze, wszystkie fabryki stają. Kolejki w sklepach. Wysłane w ostatnich dniach z Łodzi.

Mobilizacja niemiecka.
BERLIN, (Własny). W poinformowanych kołach obawiano, że wójsko zaprzeczenie wiadomości o mobilizacji armii niemieckiej znaczenie tylko formalne. Ogłoszenie mobilizacji ma nastąpić już faktycznie jednak czynności mobilizacyjne są już w pełnym biegu.

Cel wojny.
LONDYN, (Własny). W kołach dyplomatycznych tutejszych sądzą, aczkolwiek ambasador austriacki wczoraj jeszcze zapewniał sir Edwarda Greya, iż Austro-Węgry nie dążą do zdobyczy terytorjalnej na Bałkanie, to jednak deklaracja ta tylko względnie odpowiada prawdzie. Według wszelkiego prawdopodobieństwa Austro-Węgry pragną zgnieść Serbję w celu osiągnięcia rewizji traktatu bucareńskiego na korzyść Rumacji.

Mobilizacja Austriacka.

WIEN 1. W Austrii została już ogłoszona wczoraj po po-
łudniu mobilizacja powszechna.

Z m i a n a.

PETERSBURG 1. „Nowoje Wremia“ kategorycznie oświadcza,
że aczkolwiek układy między mocarstwami prowadzone są w dal-
szym ciągu, to jednak główne zadanie przeszło już z rąk dyplomatów
w ręce wojskowych.

LONDYN 1. Dzisiaj wieczorem mają zapasć ostateczne decy-
zje co do stanowiska Anglii wobec rozgrywających się wypadków.

Na Dunaju.

BUDAPESZT 1. Wczoraj, o godz. 4-ej zrana, wojsko serb-
skie ostrzeliwało łódź, w której przeproważyło się przez Dunaj 26
poddanych austriackich. 5 ludzi jest zabitych. Reszta zdołała ująć
przed strzałami.

Nie idą na wojnę.

PETERSBURG (wt.) Do „Wiecz. Wremia“, donoszą z Kijowa, że
z ogólnej liczby 20,000 rezerwistów austriackich, — zamieszkałych w
guberniach objętych kijowskim konsulem austriackim stawiło się
tylko 3,040. — Ołbrzymia większość pozostałych nie ma podobno za-
miaru stawienia się do szeregu.

P o w t ó r n e Bombardowanie Białogrodu.

LONDYN 1. (P.) — Poselstwo serbskie ogłasza, iż bombardo-
Białogrodu, wznowione zostało o g. 6 z rana. Austriacy bom-
bują główne ulice celem zburzenia miasta. Kilku szpiegów udziela
ji austriackiej wskazówek, — jak należy strzelać, aby trafić w
i.

Na granicy.

STRASBURG (wt.) — Na granicy gromadzone są znaczne siły
wojsk francuskich. — Koleje nadgraniczne przeszły pod zarząd i do
dyspozycji władz wojskowych. To samo uczyniono z telegrafem i
telefonami.

Przeciw Austrii.

BERLIN, 1 (P.) — Bardzo rozpowszechniony dziennik „Morning
Post“ w artykule wstępnym występuje ostro przeciwko Austrii.

Trudności telegraficzne.

PETERSBURG (P) — Główny zarząd poczt i telegrafów ogła-
sza, iż skutkiem zapchania dróg normalnych depecze, adresowane
do Austrii, Niemiec i Holandji, wysyłane są drogami bocznymi,
a od wysyłających pobierana jest opłata w wysokości 20 ko-
piejek za każdy wyraz do Austrii i Holandji, a 17 kop. do Belgii i
Niemiec.

Stanowisko Rosji.

BERLIN 1. Donoszą tu z Wiednia, że ambasador rosyjski w
Wiedniu, hr. Szebeko, oświadczył wobec hr. Berchtolda, iż Rosja
nie może w obecnym zatargu zająć stanowiska neutralnego.

Operacje wojenne.

WIEN 1 (wt.) — Dotychczasowe operacje wojenne ograni-
czają się jedynie do nieznacznych potyczek. Tylko na moście przez
Dunaj, przed jego wysadzeniem, doszło do poważniejszego starcia.
Dalej donoszą, że pograniczna serbska komora celna leży w gruzach.
O bombardowanie Białogrodu i dalszych zarządzeniach w tym mie-
ście władz austriackich niema wiadomości. Wczoraj w południe sły-
chać było w Zemuniu silną kanonadę armatnią w okolicach Biało-
grodu. Szczegółów brak z powodu zupełnego przerwania wszelkiej
komunikacji.

WIEN 1. Linja awangardy wojsk austriacko-węgierskich,
po drobnych utarczkach, zbliżyła się do głównego koryta rzeki Dri-
ny. Zabito jednego austriackiego i dziesięciu serbów. Serbowie starali
się bezskutecznie niepokoić Bielinę.

Japonja a trójporozumienie.

PETERSBURG, 1 (P. A. T.), — W tutejszych kołach politycz-
nych doskonale wrażeń wybarła wiadomość, że Japonja zamierza
w obecnym zatargu popierać Anglię.

Manifestacje.

PETERSBURG, 1 (P. A. T.) — Otrzymałem depecze o manifes-
tacjach patriotycznych: z Moskwy, Saratowa, Nowej Ładogi, Riazania,
Tweru, Nowogrodu, Odęsy, Mikołajewa i Ekaterynburga.

Zaprzeczenie.

KRÓLEWIEC 1 (wt.) — Zaprzeczono tu urzędownie wiadomo-
ści o mobilizacji 1-go korpusu armii niemieckiej.

Z A K A Z.

BERLIN 1 (wt.) — Rada związkowa Rzeszy niemieckiej ma wy-
dać dzisiaj zakaz wywożenia z Niemiec jakichkolwiek produktów
żywnościowych.

Kłamstwa pruskie.

BERLIN, 1. Prasa niemiecka nie przestaje w dalszym ciągu podawać
wiadomości, zbieranych ku przedstawieniu sytuacji wewnętrznej państwa rosyj-
skiego w barwach jaknajczarniejszych. Nieustannie pojawiają się alarmujące te-
legamy o rzekomych rozruchach w Królestwie Połskiem i całej Rosji, przy-
czem podawane są wprost fantastyczne szczegóły, mające na celu przekierowanie
kogo należy, że obecna chwila jest dla Niemiec najodpowiedniejszą do wojny.

O los robotników.

— W chwili gdy oddajemy nasz dodatek na maszynę w Banku
Handlowym odbyła się narada w sprawie wypłat robotniczych bo-
nami z braku gotówki. Bony te za poręczeniem Częstochowskiego
Banku Handlowego będą miały znaczenie gotówki. Wprowadzono 3
rodzaje tych czeków; rublowe, trzyrublowe i pięciurublowe za które
robotnicy będą mogli nabywać żywność.

AKC. TOW. HANDL.-PRZEMYSŁ.

L. J. BORKOWSKI

poleca ze SKŁADÓW w miejsnu

ŻELAZO—WYROBY ŻELAZNE—OLEJE i SMARY—CYNA, OŁÓW, ANTYMON—BLACHY BIAŁE i CYNKOWE — DRUT MOSIĘŻNY i BLACHY MOSIĘŻNE — NITY MIEDZIANE — STAL AMERYKAŃSKA i PILNIKI e. t. c.

ul. Piotrowska № 2,—Telefon № 70.

TEATR „ODEON”
 II Aleja № 43. Pod zarządzeniem Królewskiego Najstarszego w Królestwie Telefon Nr. 4-77.

Program od Soboty 1-go do Wtorku 4-go Sierpnia 1914 roku.

Kobieta przyszłości
 Poemat dramatyczny Al. Wozniesińskiego w 3 aktach wykonaniu znakomitego zespołu artystycznego Teatrów Cesarskich w Moskwie.

Dziennik PATHE kronika chwili bieżącej. | AGRA STOLICA BENGALU podróże i Prens i jego żona komedia w wyk. R. Prens.

Na scenie: **KIEDY AMOR ZNAJDZIE PSYCHE**
 Operetka w 1-ym akcie z rosyjskiego.

Lekarz-Dentysta
Stefan BARYLSKI
 Przyjmuje od 10—1 i od 4—1
 w Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

Doctór **BRONIA TOWSKI**
 Częstochowa Nowy-Rynek 3, Telefono 34.
 Choroby skórne, włosów, pętlów, weneryczna, Kozmetyka lekarska. Przyjmuje od 9—12 rano i od 4—4 popoł. Pante od 3—4 popołudniu. Stosuje wódki i wyroby wanie SALWARSANU (HATA 606 i 914 i badania kw. ze syfilis).

FABRYCZNA
JAN SIKORSKI
 ul. Targowa № 25, róg Mikołajewskie.
 Farbuje czysto i pierze garderobę damską męską i dziecięcą. Ceny niskie.

Dr. Ludomir Lipiński
 Ordynuje w chorobach kobiecych wewnętrznych i dziecięcych od 9-11 r. od 3-6 pp.
 Aleja III Nr. 53. - Telef. Nr. 728. 0206

Piwiarnia i Mleczarnia J. Giesielskiego w Starym Parku Częstochowskim. Poleca do skonałe mleko zsiadłe i stodkie, kawę herbatę i rozmaite zakąski, a także obiady, rzędnie porcje i flaki, oraz piwa, miodu, wody gazowe. Ceny niskie.

Podanie o przyjęcie do Męskiego Prywatnego Seminarjum dla Nauczycieli Ludowych w Ursynowie.

wraz z dokumentami (świadectwo szkoły, metryka, świadectwa powtórnego szczęścia ospy, piśmienne zobowiązanie rodziców co do regularnego wnoszenia opłaty szkolnej, zaświadczenia 2-oh osób wiarogodnych co do moralnego prowadzenia się kandydata i krótki własny zyciorys) należy nadsyłać przed 15 sierpnia 1914 r. pod adresem: Warszawa, skrzynka pocztowa № 377.

Kandydaci na kurs 1-szy (w wieku od lat 15 do 17) winni stawić się na egzamin w Ursynowie dnia 1-go Września 1914 roku.

0160 Kancelarja Seminarjum wysyła na każde żądanie program i warunki przyjęcia.

Ryski Bank Handlowy, 05

Filja w Częstochowie.
 II-ga Aleja № 26.
 Wynajmuje w opancerzonym skarbku **KASETY STALOWE „SAFES”**
 Po cenach od 12 rb. do 24 rb. rocznie za leżnie od wymiaru kasetki.
 Dla załatwienia czynności związanych z manipulowaniem złożonych w kasetkach walorów | aprz. odcinanie kuponów etc. | odpowiednio urządzonego poczekalnia w lokalu Banku znajduje się dyspozycją właścicieli kasy

Egzaminy powakacyjne w 7-acie kl. Gimnazjum Żelazkim z prawami szkół rządowych.

M. SŁOWIKOWSKIEJ
 Częstochowa Teatralna 24.
 rozpoczynają się dn. 8/21 Sierpnia, lekcje 16/29. Podania o przyjęciu do wszystkich klas przyjmuje Kancelarja codziennie od 10 do 12. 0252—2—1

Dla uczniów szkół średnich z Królestwa powstaje we Lwowie wzorowy pensjonat, połączony z kursami fachowemi do matury gimn. i realnej.
 Żądać prospektu: Dyk. Lekożyński, Lwów, Kopernika 20. 1945.

POKOST
 C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca Skład Materiałów Aptecznych i farb **Wacława ORŁA** w Częstochowie III Aleja 46. 02

Prosimy o uregulowanie Prenumeraty!!

O N E.
 Z angielskiego.
 — O —
 (Dajże cię)
 — O —

— Lekam się, czy miała nas nie ślezi. Mówmy o czym innym. Może znaleźliśmy już potem swobodniejszą chwilę do tego i tak do końca obiadu rozśawiali o obojętnych rzeczach, a gdy potem | znowią wszyscy znaleźli się w salonie, Hugo, ulegając silniejszemu nad jego wolę popędowi, zbliżył się do pięknej pokutnicy korzystając z chwili, gdy zobaczył ją samą stojącą w zagłębieniu okna, tak jakgdyby oczekiwala na niego.

Jakoż przyjęła go takim wejrzaniem, które powiedziało mu więcej, niż by nawet ze względu na swój sposób, pragnął być wiedzieć.

— Odwołuję, to com nie dawno powiedziała — rzekła miękkiem głosem. Jesteś pan bardzo dobrym dla mnie dziewcząt. Nie unikasz mnie i widzę, że się już na mnie gniewasz. Wszak tak?

— Pani wiesz o tem dobrze — odpowiedział przyciszonym głosem.

— Tak, czuję to teraz — tak wyznało, jak osułam, że przed kilku godzinami nienawidziłaś mnie prawie. Wszak się nie omyliłam?

— Proszę panią nie mówmy o tem.
 — O! przeciwnie. Widzisz pan, ja jestem tak samotna, że nie chciałabym tracić w panu jedynego przyjaciela. I dla tego, proszę, oh proszę raz jeszcze nie odjeżdżaj. Gdy mnie opuścisz, zgine! Nie będę miała siły do walki.

— Mies Cecylja, przez Boga nie mów tak pani.
 — Mówię, że co czuje. Dlaczegoż bym nie miała mówić prawdy? Tak rzadko mi się to zdarza! Czy pan myślisz, że ja czegoś więcej od pana żądam? O! nie bynajmniej. Pamiętaj wszystko co mi pan powiedział, wiem, w jakim jesteś położeniu, i nie chcę aby się ono zmieniło; choć tylko żebyśmy byli przyjaciółmi — a przecież nie opuszczają się przyjaciół w potrzebie!

— Ale cóż pani żądasz, żebyś uosyniła? zawołał Hugo z uniesieniem.
 — Cóż ja uczynić mogę?
 — Możesz mi pan dodać siły i otuchy — odpowiedziała bez wahania. Gdy pan jesteś przy mnie, czuję się lepsza i nie mogę, nie mogę znieść tej myśli, abyś pan odjechał. A teraz czy pan postanowił na prośbę kobiety, która prosi pana niema nikogo innego do pomocy i ratunku.

— Lecz, jeżeli zostanę, cóż się wtedy ze mną stanie? odpowiedział Hugo, dziwnie smiętym głosem.
 — Myślisz pani o sobie, czyż przecież

ani razu nie pomyślałaś o mnie.
 — Co się z panem stanie? A cóż by się z panem stać mogło odparła, jakby ze zdziwieniem, ale powieki jej zadrażyły lekko.

— Więc pani myślisz, że mógłbym panią widywać, i pozostać związanym z inną kobietą? wykrzyknął Hugo. Jeżeli pani rzeczywiście tak możesz myśleć, to chyba nie znasz miękkiej natury, i jesteś niewinną jak pisiotoletnie dziecko!

— Ależ, nie rozumiesz mnie pan — zaczęła z wahaniami,
 — Czego pani nie rozumiesz? przerwał jej szorstko. W każdym rozumielem. Chcesz pani, żebym został przy tobie. Tu umilkł na chwilę, a potem, namiętnie wybuchnął: — Dobrze, zostanę, ale wiedz pani, co to będzie znaczyło. To będzie znaczyło w będzie znaczyło, że od tej chwili przestanę być narzeczonym miss Vilmont, a będę narzeczonym pani.

— Ależ ja nie żądam tego! wykrzyknęła Cecylja z rodzajem przerażenia i obejrzała się niespokojnie, jakby upatrzyła, którzy się ma wymląć, ale on stał pomiędzy nią i drzwiami; musiała więc zostać.

— O! wiem że pani tego nie żądał odpierł z goryczą. Ale jeżeli zostanę, powinnaś wiedzieć, że ja tego żądać mogę. A teraz rozstrzygnij pani. Czy mi odjechać, jeżeli chcesz. Będzie to, zdaje mi się, najlepszą rzeczą, dla nas obojga, lecz

wówczas pożegnany i rozstaniem na zawsze. Jeżeli przecież każesz mi pani pozostać, niechże nie będzie żadnego nieporozumienia pomiędzy nami. Skoro zostanę, uczynię to w nadziei, iż w końcu nazwę się moją, moją na zawsze i wiedz też o tem, że nakazując mi zostać, dajesz mi prawo do tej nadziei. Wszystkie te rady o przyjaźni są niedorzecznością. Od tej chwili, albo jestem dla pani niemożem, albo mam się stać wszystkim.

I wypowiedziawszy to namiętnym, jakkolwiek hamującym się głosem, Hugo stał przed nią blady ze wzruszenia, czując jednak już w tej chwili jakiś dziwny, nieokreślony ból za ową pierwszą swoją miłością, której grób teraz wykopał, i gorzki wyrzut sumienia, że się nie tylko myślał, ale już i czynem sprzeniewierzył tamtej serdecznej dziewczeczce, co w ciobym dworku wiejskiej plebanji oczekiwał jego powrotu i dotrzymania danego słowa.

Cecylja opuściła oczy i milczała czas jakiś. Widocznie było, że toczy się w niej jakaś walka.

— Cóż ja panu odpowiem? cóż ja uczynić mogę? zaczęła wrzeszczyć drżąc, cichutkim głosem. O! dlaczegoż zapatrujesz się pan na to w ten sposób. Jakże ja teraz osęgnokolwie od pana żądam mogę?

(d. e. n.)

Najwyższy Ukaz Imfenny do Senatu Rządzącego.

Rozpatrzywszy przedstawiony Nam specjalny dziennik Rady ministrów i zgadzając się z opinią Rady o konieczności przedsięwzięcia odpowiednich kroków dla zabezpieczenia w Wielkiem Księstwie Finlandzkim porządku państwowego i ogólnego spokoju rozkazujemy

- 1) Ogłosić w rzeszonym kraju a także w nadbrzeżnym wojennym rejonie Finlandji stan wojenny.
- 2) W stosunku do wskazanych powyżej miejscowości główny kierunek działań poświęcony ochronie porządku państwowego i ogólnego spokoju, polecić głównodowodzącemu wojskami gwardji i petersburskiego Okręgu wojennego.

Senat Rządzący nie omieszcza poczynić dla wypełnienia powyższego należytę rozporządzenia.

Na oryginalne własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano
„MIKOŁAJ”.
 17 (30) lipca 1914 roku w Peterhotie.
 Kontrasygnował prezes Rady Ministrów, sekretarz stanu
GOREMYKIN.

Stan wojenny

w Częstochowie i gub. Piotrkowskiej.

Od piątku 31 Lipca gub. Piotrkowska, jako terytorjum operacji wojennych, postawiona została na stopie wojennej.

podpisał gubernator piotrkowski
JACZEWSKIJ.

Piotrków, 18 lipca 1914 roku.

Postanowienie obowiązujące o automobilach.

Warszawa, 1. Dzisiejszy „Warszawski Dziennik” ogłosił postanowienie obowiązujące o zakresie wyjazdu samochodów.

Na zasadzie art. 10 „Postanowień o miejscowościach, ogłaszanych za będące w stanie wojennym”, z rozkazu Dowodzącego wojskami podaje się do powszechnej wiadomości dla ściśłego wykonania i zastosowania

- 1) Z ogłoszeniem mobilizacji zakazuje się wywozu i wyjazdu automobilów z granic warszawskiego okręgu wojskowego oraz miejscowości, należących do obrębu podległego Dowodzącemu wojskami
- 2) Ruchu automobilów poza miastami we wskazanych granicach zakazuje się, oprócz przejazdu na punkt adwocyzji.
- 3) Właściciele, którzy przekroczą przeciwko tym postanowieniom, podlegają zamknięciu w więzieniu do trzech miesięcy i aresztowaniu automobilów.

Podpisał: Dowodzący wojskami warszawskiego okręgu wojskowego generał jazdy Żyliński.

18 (31) lipca 1914 r.

Warszawa.
Obywatelski czyn szwedów.
Warszawa, 1. Wczoraj wieczorem w chwili najwyższego napięcia uwagi wobec toczących się wypadków towarzystwo „Cedegren” zamknęło komunikację telefoniczną kilku tysiącom abonentów, którzy nie zdążyli do wczoraj uiścić opłaty kwartalnej.

Wzwanie do ludności.

Petersburg, 1. Komunikat urzędowy. Nieustające wszędzie manifestacje, coraz liczniejsze i odbywające się nawet w nocy, pobudzające rząd, zupełnie podzielały ten porryw patriotyzmu do ponownego zwrócenia się do ludności z wezwaniem do przestrzegania pokoju i powściągliwości oraz do unikania przejawów podniecenia uczucia narodowego, które mogą tylko komplikować wynikłą sytuację.

Zapasy szpitale.

Warszawa, 1. Magistratowi m. Warszawy polecono w niektórych szpitalach utworzyć zapasowe oddziały i urządzić je w całości, które powinny stać w pogotowiu do oddzielnego zawiadomienia.

Powtórne bombardowanie Białogrodu.

LONDYN 1. (P.) — Poselstwo serbskie ogłasza, iż bombardowanie Białogrodu; wznowione zostało o g. 6 z rana. Austriacy bombardują główne ulice celem zburzenia miasta. Kilku szpiegów udziela artylerji jausztrjackiej wskazówek, — ak należy strzelać, aby trafić w

Wojsko na kolei.

Królewio, 1. Władze policyjne obwieszcza, że głównego dworca kolejowego strzeże od dziś straż wojskowa. Zabroniono zbliżać się więcej niż 100 metrów do toru kolejowego i budynków służby ruchu. Do wykroczeń przeciwko przepisom kazano strzelać.

Ojciec św. przeciw wojnie.

Berlin, 1. Katolicka „Koelnische Volks-Ztg.” donosi z Rzymu, że papież Pius X uczynił miał ponowne kroki celem zapobieżenia dalszemu rozlewowi krwi.

Papież chce użyć tym razem za pośrednictwem arcyksiężniczki Zyty małżonki austriackiego następcy tronu, arc. Karola Franciszka Józefa, która zna z czasów, kiedy była księżniczką Parmy.

Niema żadnej nadziei.

Petersburg, 1. Korespondent „Russk. Słowa” zapytywał dzisiaj pewnego wysokiego dygnitarza bióraczego czynny udział w rządzie i odgrywającego kierowniczą rolę w wydarzeniach obecnych, czy jest nadzieja utrzymania pokoju.

Dygnitarz ów odpowiedział krótko: W tej chwili — żadnej.

Na granicy.

STRASBURG (wł.) — Na granicy gromadzone są znaczne siły wojsk francuskich. — Koleje na dgraniczne przeszły pod zarząd i do dyspozycji władz wojskowych. To samo uczy niono z telegramem i telefonami.

Wyjazd konsula austriackiego.

Warszawa, 1. Według pogłoszek, konsul austro-węgierski baron L. d'Andrian Wehrburg wyjechał z Warszawy.

Wyjazd konsula niemieckiego.

Warszawa, 1. Dziś opuszcza Warszawę generalny konsul niemiecki baron A. von Brueck i wice-konsul hr. Wolff Metternich.

Operacje bankowe.

WIEDEN 1 (wł.) — Dotychczasowe operacje wojenne ograniczają się jedynie do nieznacznych potyczek. Tylko na moście przez Dunaj, przed jego wysadzeniem, doszło do poważniejszego starcia. Dalej donoszą, że pograniczna serbska komora celna leży w gruzach. O bombardowanie Białogrodu i dalszych zarządzeniach w tem mieście władz austriackich niema wiadomości. Wczoraj w południe słychać było w Zemuniu silną kanonadę armatnią w okolicach Białogrodu. Szczegółów brak z powodu zupełnego przerwania wszelkiej komunikacji.

WIEDEN 1. Linja awangardy wojsk austriacko-węgierskich, po drobnych utarczkach, zbliżyła się do głównego koryta rzeki Driny. Zabito jednego austriacka i dziesięć ciu serbów. Serbowie starali się bezskutecznie niepokoić Bieline.

W Łodzi.

ŁÓDŹ, 1. W mieście rozlepieno afisze o mobilizacji. W związku z tem fabryki nieczynne, a zarządy ich zajęte są wypłacaniem robotnikom.

Kasy i domy bankowe obłożone przez publiczność, pragnącą wyczołfać swe wkłady. Banki wszakże odmawiają, zapewne dla braku gotówki.

Położenie groźne, gdyż odczuwa się brak węgla i niema nadziei poprawy. Zapasy węgla starczą zaledwie na 4 dni i jeżeli w tym czasie nie zajdzie zmiana na lepsze, wszystkie fabryki staną. Koleją wracają wszystkie towary, wysłane w ostatnich dniach z Łodzi.

Zmiana.

PETERSBURG 1. „Nowoje Wremia” kategorięcznie oświadcza, że aczkolwiek układy między mocarstwami prowadzone są w dalszym ciągu, to jednak główne zadanie przeszło już z rąk dyplomatów w ręce wojskowych.

Stanowisko robotników.

London, 1. Angielskie stronnictwo robotnicze potwierdza, że w razie wojny strajk polityczny jest nieprawdopodobny. i jako jaskrawy przykład wskazano, że wielki angielski strajk kolejowy ustał, kiedy Niemcy wywołali zatarg agadirski.

Reskrypty mobilizacyjne.

Berlin, 1. Pomimo energicznych prywatnych i półurzędowych zaprzeczeń nagle potwierdziła się wiadomość o mobilizacji całych Niemiec. Wczoraj zaprzeczano głośnym pogioskom a dziś, reskryptem cesarskim całe cesarstwo z wyjątkiem Bawarii ogłoszone zostało w stanie wojennym. Co do Bawarii, zarządzenie podobne również nastąpi.

Przeciw Austrii.

BERLIN, 1 (P.) — Bardzo rozpowszechniony dziennik „Morning Post” w artykule wstępnym występuje ostro przeciwko Austrii.

Zakaz.

BERLIN 1 (wł.) — Rada związkowa Rzeszy niemieckiej ma wydać dzisiaj zakaz wywożenia z Niemiec jakichkolwiek produktów żywnościowych.

Cetynja, 1. Reskrypt królewski, ogłoszony w organie urzędowym, postanawia mobilizację powszechną.

Zakaz wywozu żywności.

Berlin, 1. Rada związkowa zaprobowała rozkaz cesarski o zakazie wywożenia produktów żywnościowych, była produktów zwierzęcych, samojazdów, motocykli i ich części, olejów mineralnych, żywicy węglowej i olejów, otrzymanych z niej. Zakaz wywozu wchodzi w życie zaraz.

O los robotników.

Nad krajem kłębią się chmury brzmienne burza. Najwięksi optymiści utracili nadzieje, iż sytuacja zmieni się na lepsze. Potwierdzić to zdaje się ogłoszony wczoraj stan wojenny gub. piotrkowskiej, jako terenu operacji wojennych. Przerwana komunikacja kolejowa ma sprawić, iż miasto nasze zostało nagle odcięte tei od pozostałych dzielnic Królestwa. I oto z groźną sytuacją polityczną przyszedł kryzys finansowy.

Banki i inne instytucje kredytowe wstrzymały wydawanie pieniędzy i przerwały czynności, pozostawiając przemysłowców, kupców i t. p. bez pieniędzy na wypłaty. Stało się to dzięki nagłemu wyjazdowi (z powodu mobilizacji) częstochowskiego oddziału Banku Państwa, w którym te wszy stkie instytucje kredytowe przechowywały pieniądze.

Oto naprz. częstoch. oddział W. Banku Handlowego posiadał tam: tys. rub. w gotówce.

Słowem szerokim masom Częst. wy zagrażał głód. Mówimy zgrabowiem dzięki obywatelskiej inicjatywie dyrektora Częstoch. Oddziału W. Banku Handlowego, p. Nowiński-go, w raj w lokalu Banku odbyła się walna

OGŁOSZENIE SAMORZĄDU?
PETERSBURG. (Tel. wł.) W kołach do brze poinformowanych twierdzą, że już w najbliższych dniach spodziewać się można ogłoszenia samorządu dla Królestwa Polskiego.

Operetka Łódzka
Teatr „Frascati” I Aleja Nr. 12
Dyrekcja: Antoni Miller.
Dziś w Niedzielę 2 Sierpnia.

Bohaterowie

Operetka w 3-ach aktach Straussa

Szegóły w programach.—Początek o godz. 8 1/2, w.

Bilety sprzedają się od godz. 11 rano do 2 i od 6 do

końca przedstawienia w kasie teatru.

narada przedstawicieli świata finansowego, przemysłowego i handlowego, celem zapobieżenia klęsce.

Po wielostronnem rozważeniu sprawy, z braku gotowizny — uchwalono wprowadzić czeki, a nie bony — jak mylił się podano pierwotnie.

Czeki te będą wydawały fabryki zakłady przemysłowe i t. p. swym pracownikom, które za poręczeniem częstochowskich oddziałów — Warszawskiego Banku Handlowego i Ryskiego Banku Handlowego zastąpią pieniądze. Od poniedziałku też, t. j. od jutra 3 sierpnia wspomniane czeki będą puszczane w obieg.

Opracowano trzy typy czeków — rublowe, trzyrublowe i pięciurublowe.

Z chwila zmiany na lepsze, lub na dalszanie do Częstochowy pieniędzy — każdy ze wspomnianych wyżej Banków wymieni czeki na faktyczne pieniądze.

Co do otrzymania nawet w tych dniach gotowizny jest pewna nadzieja, bowiem dziś do ministerjum finansów, ministerjum przemysłu i handlu oraz do prezesa ministrów wysłano depesze terminowe, wyjaśniające — obecne położenie materialne.

Tymczasem wracamy się do ogółu z wyjaśnieniem i zarazem z prośbą, ażeby nie obawiali się przyjmowania rzeczonych czeków, zarówno handlujący cy produktami spożywczymi i t. p. — jak i ci wszyscy, którym zamiast gotówki czek zaofiarują.

Każdy czek będzie zaopatrzonej w podpisy dyrektorów częstoch. oddziałów Warsz. Banku Handlowego, Ryskiego Banku Handlowego oraz fabryki lub zakładu przemysłowego, który czek wyda.

Celem ułatwienia zakupów, inicjatorowie tymczasowego puszczania w obieg czeków weszli w porozumienie ze Stow. spółdzielczym „Obrona” (Ogrodowa 11), które podjęło się przyjmować czeki zamiast gotówki, którą później odbierze sobie z Banków.

Za przykładem „Obrony” winni iść pozostali kupcy i handlujący w Częstochowie. Akcentujemy to, pomimo, że zgóry niewątpliwym, rozumiejąc stan rzeczy, iż nikt nie będzie czynił trudności. Byłoby to i nie obywatelskie i nie logiczne, bowiem podpisy na czekach gwarantują w zupełności ich wartość.

* *

Sierpień, miesiąc sprzętu zbóż i najwięcej pracy w polu rozpoczął się w roku bieżącym — mobilizacja i porządek broni — miast sierpów i kos. Z pod wieśniaczych strzech wywędrowali łemci pod sztandary, na wsłach daje się odczuwać brak rąk roboczych.

Otóż łatwo temu zaradzić. Zrobotni z miasta oraz kobiety, które do pracy — winne pospieszyć — zmian okolicznych na robotę, które zabraknie. Celem uchronienia przed głodem — biedniejsi mogą zapozyczyć za pomoc przyznanej, w ogrodach i t. p.

Słowem proponujemy chętnym druszkom do zwalczania głęsi głodem, licząc, że ziemianie głos nasz zapobiegają.

O ile wiemy postąpili już tak p. p. Bzowski z Lelusina pod Częstochową, którzy przyjęli do pracy w polu i ogrodzie kobiety, pozostawione bez środków do życia przez mężów — szeregów zapasowych.

Przykład już dany — pozostaje wprowadzić go w czyn na całej linii.

Niniejszym podajemy do wiadomości naszych odbiorców, że czeki miejscowych fabryk, oraz kolei Herbskiej, akceptowane przez Banki Warszawski albo Ryski, przyjmujemy za towar na równi z gotówką.
Stowarzyszenie Spożywcze „OBRONA” 0286-3-1.

Z filozofii życiowej.

Kto ma dzieci,
Mówi: „dość”
Kto ich nie ma
Chce na złość.

Kto ma grosze,
Ten ma strach,
Kto ich nie ma,
Tonie w łzach...

Kto ma żonę,
Skarży się,
Kto jej nie ma —
Też mu źle...

Kto ma serce
Klinie zły los,
Kto go nie ma
Kliną go w głos!

Kto ma rozum
drwi sam z wad,
Kto go nie ma
drwi zeń świat

Lecz tak tamten
Jak i ten
Jeden wspólny
Mają sen:

Obaj długo
pragną żyć,
By Szustowa
Koniak pić!

KRONIKA

— Z dnia wczorajszego.

Wczoraj miasto nasze zbudziło się wcześniej niż zazwyczaj. Z nastaniem już świtu panował ruch nadzwyczajny. Alejami i ul. Szkolną dążyły gromadki mężczyzn o twarzach zaszpeconych, to zapasowi szeregowcy zmierzali do koszar Zawady.

Tłumy publiczności zalegały rogi ulic, Alei i most kolejowy.

Przed dworcem kolei w.-w. sterty pak i paczek. W poczekalniach trudno się przeczesać. W okół gwar, krzyk zamęt. Słowny przedsmak zawieruchy wojennej na całej linii. Zamęt ten zwiędziła wieść o zaprowadzeniu stanu wojennego w gub. Piotrkowskiej.

Nocą większa część miasta nie spała. Jedyne pod murami domów, na ławkach i pod drzewami w Alejach, przy ul. Szkolnej i pod cerkwią drzymały gromadki zapasowych.

— Obłężenie Redakcji.

Wczoraj w godzinach popołudniowych lokal redakcji i administracji naszego „Gońca Częstochowskiego” był formalnie oblegany przez publiczność. Pragnąc też uczynić zażość ogólnej cię kawości wydaliśmy dwa dodatki nadzwyczajne, których treść w części powtarzamy w dzisiejszym numerze naszego pisma.

— Nabożeństwa błagalne.

Celem ubłagania Pana Zastępów o odwołanie od nas grożącego niebezpieczeństwa, od dnia w kościele św. Rodziny, przez cały tydzień odprawiane będą o godz. 8-ej rano i 7-ej wieczorem solenne nabożeństwa z kaza-

waniem Przenajświętszego Sakramentu.

— Z kościoła św. Zygmunta.
Wobec remontu kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Zygmunta — nabożeństwa w tym kościele zostały zawieszane, natomiast odprawiane są według tego samego porządku w kościele św. Rodziny.

— Z poczty.
Wczoraj w południe Kantor poczty w Częstochowie zawiesił czynności, które wznowiono na kilka godzin o godz. 6-ej wieczorem.

— Pociąg do Warszawy.
Wczoraj w sobotę odeszły do Warszawy dwa pociągi osobowe: o godz. 10 min. 57 przed północą i o godz. 11 pół po północy.

— Pociąg do Sosnowca.
Na drzwiach poczekalni 1 klasy wywieszono wczoraj ogłoszenie, opiewające, że w sobotę 1 sierpnia o godz. 6 min. 25 wieczorem przybędzie z Warszawy do Częstochowy osobowy pociąg nr. 3, który do Sosnowca wyruszy o godz. 6-ej min. 35 wieczorem.

Pociąg ten przybył punktualnie, lecz szkoda, że nie dodano na tem ogłoszeniu, iż odepdzie on o godz. 6-ej min. 35 wiecz., podług czasu petersburskiego, bowiem wiele osób, liczących czas po dawnemu, spotkał przykry zawód.

— Wydawanie przesyłek kolejowych.

Wyładunkowa stacja kolei w.-w. od dwóch dni wstrzymała wydawanie przesyłek wczoraj jednak, skutkiem otrzymania o godz. 3-ej po poł. depeszy z Warszawy, wydawanie przesyłek wznowiono, przeto zainteresowani winni się pospieszyć z ich odbieraniem.

Pieniądże będą!

— W ostatniej chwili dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że Bank Państwa w Warszawie będzie otwarty przez dziś — niedziela, jutro — poniedziałek i wtorek. Wobec powyższego przedstawiciele świata finansowego w Częstochowie wyjechali nocą do Warszawy po pieniądze na wypłaty dla robotników.

Straż obywatelska.

Wczoraj o godz. 9 wiecz. w sali Straży ogniowej odbyło się zebranie 65-ciu osób z obywatelstwa, które obradowały nad utworzeniem straży bezpieczeństwa na wypadek ustąpienia z miasta policji, w celu obrony życia i mienia mieszkańców.

Przewodniczył ks. M. Fulman, zaproszony na asesora, pp. Głazka — prezydent miasta, Henryk Markusfeld i M. Jurakowski.

Wybrano przewodzącym Komitet obywatelski, do którego weszli p. p. Henryk Markusfeld, dr. Edw. Kohn, Adam Kanczewski, Antoni Janowski,

Korn. Pietrzykowski i Józef Władysławski.

Na naczelnika straży bezpieczeństwa wybrano p. Edw. Brühla, na pomocnika zaś p. Jakóba Kohna, Jana Seta, dnickiego, Leona Jarosza, oraz komendanta straży ogólnych z przedmieść, pp. Karol Kreter z Bieżana, Julian Geisler z Wyczerp i Klimkowski z Rakowa.

Dziś komitet i naczelnicy mają być zatwierdzeni przez komendanta miasta. Straż bezpieczeństwa będzie pełnić służbę na ulicach miasta i przedmieści zamiast wczorajszej policji.

Zmiana następować będą 3 razy o północy, 8 rano i 4 po południu.

— Część chowianki — markietankami.

Wczoraj do redakcji naszego „Gońca Częstoch.” zgłoszyli się pp. Leokadia Burkiewicz (III Aleja 65) i Janina Urbańska (III Aleja 65), które wyraziły chęć pospieszenia na plac boju w charakterze markietanek. Oczywiście skierowaliśmy je do władz odpowiednich.

— Wypadki na kolei w.-w.
Skutkiem nadmiernej pracy na kolei w.-w. robotnik ekspedycji towarowej na stacji Częstochowa kolei w.-w. Piotr Jaszczyk — podczas wyładowania blachy uległ bolesnemu zranieniu dwóch palców.

Stolarz pracujący w warsztatach kolei w.-w. na stacji Częstochowa, Jan Pierzeniak, uległ przygnieleniu palca u lewej ręki.

Spinacz wagonów na st. Rędniki, Ludwik Gizler, podczas spinania wagonów uległ przygnieleniu 2 palców u lewej ręki.

O FLAGĘ.

Tow. wioślarskie w Helsingsforsie — jak donosi „Nowoje Wroemia” — podlegają do odpowiedzialności sądowej poliomaistra Valmquista za to, że

przerwał regaty, urządzone przez Tow. w d. 20 lipca 1913 roku, i żąda, aby zwrócił posiadzone przez Tow. strawy w sumie 8,200 marek. Hofgericht w Abo niedawno rozpatrywał ponownie wspomnianą sprawę.

Imieniu Tow. wioślarskiego w Helsingsforsie występował wicegubernator Holmstrom, oskarżony zaś przybył na sąd osobiście. Pułkownik Valmquist wyjaśnił, że wydał rozkaz swemu podwładnym, aby flaga państwowa wzniesiona była ponad wszystkie pozostałe, Tow. jednak nie usłuchały tego polecenia i zamiast tego

zdeję wszystkie flagi. Prezes Tow. wioślarskiego p. Henrikson twierdził, że komisarz policji Vassenius żądał, aby wszystkie flagi zostały nawet spuszczane, a flaga państwowa podniesiona najwyższą. P. Henrikson zaproponował policjantom, aby uczynili to sami, poczem z rozporządzenia prezesa Tow. flaga państwowa została usunięta, ale policja znow ją umieściła na maszcie i podniosła wysoko.

Wysłuchano zeznań dwóch świadków, którzy oświadczyli, że podczas regat wioślarskich sprzedawane były wszystkie wszystkie bilety, i zaprzysięgli, że takie regaty w latach 1907 — 1909 przyznosiły zawsze Towarzystwu od 8 500 do 8 600 marek. Na prośbę peimomocnika T-wa Holmstroma, również jak i oskarżonego, obrady w tej sprawie odroczone do d. 15 października.

— W ostatniej chwili dowiadujemy się z wiarogodnego źródła, że Bank Państwa w Warszawie będzie otwarty przez dziś — niedziela, jutro — poniedziałek i wtorek. Wobec powyższego przedstawiciele świata finansowego w Częstochowie wyjechali nocą do Warszawy po pieniądze na wypłaty dla robotników.

Wyładunkowa stacja kolei w.-w. od dwóch dni wstrzymała wydawanie przesyłek wczoraj jednak, skutkiem otrzymania o godz. 3-ej po poł. depeszy z Warszawy, wydawanie przesyłek wznowiono, przeto zainteresowani winni się pospieszyć z ich odbieraniem.

Wobec powyższego przedstawiciele świata finansowego w Częstochowie wyjechali nocą do Warszawy po pieniądze na wypłaty dla robotników.

Przewodniczył ks. M. Fulman, zaproszony na asesora, pp. Głazka — prezydent miasta, Henryk Markusfeld i M. Jurakowski.

Wybrano przewodzącym Komitet obywatelski, do którego weszli p. p. Henryk Markusfeld, dr. Edw. Kohn, Adam Kanczewski, Antoni Janowski,

Potrzebny zaraz stróż domu. Władomość w Administracji „Gońca”.

SKRZYWIENIU KRĘGOSŁUPA

i tworzeniu się garbu zapobiega patentowany
gorsat ortopedyczny do regulowania
Systemu Haasa z Pragi.

Nagrodzony wieloma dyplomami i złotymi medalami. — Liczne podziękowania osób wyleczonych. — Proszę żądać prospektu № 13.
Andrzej Łończyk Warszawa, Widok 21.

URSY HANDLOWE ŻEŃSKIE

Zakładzie Naukowym p. J. GAGATNICKIEJ w Warszawie prowadzone będą pod kierunkiem pedagogicznym p. **WITOLDA BYSZIEWSKIEGO**.
Wzajemnie od 10 rano, wieczorem od 8 m. 20. Można się zapisywać na poszczególne klasy. W celu ułatwienia korzystania z wykładów, można słuchać ograniczonym. Wykresy rozpoczyna się dnia 15 września. Programy bezpłatnie. Zapis kandydatek codziennie z całe lato w kancelarii szkoły WARSZAWA, Senatorska 30, tel. 215-29, od 1 pp. i od 5 do 7 wieczór. 0.263-2-1.

Konieczne Biuro Nauczycielskie

Instytutu Ligęzówny

w Częstochowie Teatralna 26.
Menduje Nauczycieli, Nauczycielki, Osiadki, Froeblianki, Bony, Nauczycielki szkolne, francuski, niemiecki i nauczycielki. Człowiekiem biuro na żądanie sprawadza.

Organ Kursy dla Ochotników i Froebli
Zapisy nowo wstępujących kandydatek
kennie od 9 rano do 8 pp. Po ukończeniu
świadectwa i posady.
o otwarte od 9 r. do 6 po południu

500 rubli potrzebne na 1 numer hi
eki na 8 proc. Wiadomość w „Gon

Pozostałe od rozprzedaży używane obrabiarki jak tokarki, wiertarki, strugarki, dziurkownice, piły, nożyce, etc. można nabywać jedynie osobiście na miejscu w fabryce Sosnowickiej. — Sprzedaży używanych obrabiarek przez korespondencję dokonywać nie będziemy. —
Tow. Akc. Zakładów Kolarskich i Mechanicznych W. Fitzner & K. Gamper — Sosnowice.

ROCZNE KURSY HANDLOWE

W. Nassalskiego w Częstochowie
dla obojga płci. Wykłady rozpoczną się 15 Września.
Informacji udzieli i zapisy, przyjmuje Kancelary Kursów Teatralna № 2a od 15-go Sierpnia w dni powszednie od 6-jej do 7-jej po poł. w Niedziele i święta od 4—5 po poł. 0253

Do Wynajęcia
od Września lub Października przerebione duże i małe lokale po szkole Andrzejażka rozkład korytarzowy do godny na biuro lub „Chambre garnie” Alajka 63. 1903-5-1

Od 1 Sierpnia
pokoje pojedyncze z wygodami do odnalezienia kuchnia zdrowa i staranna. Jasnogórska 24 I sze piętro tymczasowa wiaćomość Alajka 38 m. 10 M. Owsiana. 0257-1

Piasek,
głina, cegła piewcowa i wapno losowane na korce do sprzedania, odstawa natychmiastowa Nowa 44 tel. 731 W. Nowicki. 352

Do wynajęcia
pokoju i kuchnia drwał ka piwniczka 7 rubli miesięcznie Wiad. Teatralna 45 w kantorze służby. 1951-3-1

Akuszerka
Jankowska
przyjmuje na stałość z umieszczeniem dziecięcia, kuracje, porady, dykrecja.

Do sprzedania
w Częstochowie place przy ul. Teatralnej kapitału trzy czwarte po stojące na chipotece Wiad. w kantorze służby. Teatralna Nr. 45. 1950-3-1

Warszawa, Hoża 7-19
Place
do sprzedania przy ul. Szkolnej od 25 kop. 10 kiec. Stanisław Bzow. 10 ul. Cienna tel. 320

Udzielam
korepetycji i przygotuję do wszystkich klas gimnazjum żeńskiego. ul. Teatralna nr. 29 m. 18 0253-3-1

Sprzedam albo zamienię na dom w Częstochowie, gospodarstwo 28 morgów ziemi pszennej w jednym kwadratowym dziale zabudowania dobre ogród — pomiędzy miastem powiatowym a Warta, do kolejkii Grójeckiej 8 wiorst do szosy 2 wiorsty. Wiadomość: Częstochowa Teatralna 26, sklep spożywczy p. Mazurka 1956.

7 klasowe żeńskie gimnazjum
Hr. KAPNIST
z Prawami Rządowemi
Przymiowanie podań i przedwstępne egzaminy do wszystkich klas i klasy przygotowawczej rozpoczyna się od dnia 8/21 Sierpnia r. b. codziennie oprócz świąt od godz. 10 rano do 1 po poł. 119-9-1

MIR
MAGAZYN
NATYCHMIASTY WYDAWA
BEZWAZMOCNO WYMIENIĆ NA
KSIĄŻKĘ
WYDAWANY W WARSZAWIE
WYDZIAŁ WYDAWNICZY
AL. POLSKIEJ 20
CENA 10 KOP.

Pracownia czapek i kapeluszy
„POLONIA“
CZĘSTOCHOWA, 2 ALEJA JÓZEFINA, — GDZIE TEATR PARISK
Foleca czapki męskie
po 40 45 50 75, i wyżej i dziecięcym po 20, 40 i droższe; kapelusze filcowe krajowych fabryk do 1 rb. 25 k., i wyżej, kapelusze wiedeńskie i zagranicznych fabryk najnowszych fasonów i orsz galanterie damską i dziecięcą w zakresie czapki i wchodzić w eleganckim i gustownym wykon. podług najświeższych fasonów

E. PERKOWSKI

CZĘSTOCHOWA

III Aleja № 45 — Telefon № 422.

Poleca wielki wybór broni, rewolwerów i pistoletów automatycznych z pierwszorządnych fabryk. Wszelkie nowości w przyborach myśliwskich po cenach najprzystępniejszych. Stałe na składzie gotowe naboje we wszystkich kalibrach. Nabite prochem myśliwskim i za 100 szt. cal 20 16 12 strumem sosnowickim. Rub. 3,75 4,00 4,25 z hartstrumem o 25 kop. drożej. Nabite prochem bezdymnym Sokół, Walsrode lub Mullerite i Hartstrumem, w gilzach Uniwersal cal 20 16 12 Za 100 sztuk Rub. 5,75 6,00 6,25 Rub. 6,25 6,50 6,75

w gilzach z oryginalnym kapiszonem Gewelot
Naboje Maszynowe Warszawskiej Spółki Myśliwskiej po cenie Warszawskiej.
Każdy z pp. Myśliwych może być w zupełności zadowolony z nabytej w moim składzie broni, gdyż takową wydaję na dwa tygodnie do wypróbowania, w przeciagu tego czasu broń o ile się nie podoba może być zwróconą bez żadnych kosztów ze strony kupującego.

Niniejszem podaję do wiadomości
iż z dniem 1/14 Lipca 1914 r. pracownię sukien i szkieł kroju przeniosłam do domu 10-go Janowskiego 2-ga Aleja № 41 polecając się również nadal Szanownym Klientkom.
Z poważaniem
Piasecka.

KRAWIEC
CHRZEŚCJAŃSKA PRACOWNIA
Najlepiej najtańszej wykonywa
PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
Wincentego MARKSA
ul. Sgrodowa № 25.
vis à vis Nowego kościoła św. Rodziny

Dr. med. K. TROPPAUER
b. lekarz klin. i pomsnikki wiecaskiego uniwersytecie.
Choroby skórne, weneryczne 606, 914 i drog moczowych. Przyjmuje od 9-11 r. i od 5-7^{1/2} pp. Paule od 4-5 pp.
2 Aleja nr. 24 róg Teatralnej, i piętro. 1479

LOSZY

Poleca Jedyną firmę, chrześcijańską!!
ADAM WOLAŃSKI
Warszawa, Marszałkowska, 143 tel. 150-03.
Losy na grę tylko do I klasy. Udziały do wszystkich 5 klas

Cały los	4/5	— 4 rb.	1/2	ćwiartki	10 rb.
1/2	3/5	— 2	1/4	„	5 rb.
1/3	2/5	— 1	1/8	„	2 rb. 50 k.
	1/5		1/16	„	1 rb. 25 k.

Na prowincję wysyła się odwrotną pocztą po otrzymaniu należności lub za zaliczeniem pocztowem. 0242-3-1

Potrzebna
zaraz kasjerka Wiad. w piekarni Brodzkiej ul. Alajka 42 1952-2-1

Dwa
szwagraty do studni do sprzedania ul. św. Barbary nr. 36 1908-3-1

Freblanki
polki, Niemki, francuski poleca biuro Jahołtok ul. Jerozolimska 82 0.76-1

Pracownia
haftów i Pegielkiej Wrocław z wsi po ukończeniu wyprawy przynijuje do znaczną wszelką bieliznę orsz z złotem i jedwabim. Wykonywa calkowicie wyprawy akuracie: Ceny umiarkowane. Przyjmuje ucennicze HALEJA Nr. 32 drugie piętro m. 28 1995-2-1

SKŁAD HURTOWY
Słow. Współdziel.
„SAMOPOMOC“
Warszawa, Foksal 18,
Poleca sklepem, kooperatywym i drobnym kupcom norymberską galanterję, trykotarżę, koronki, guziki itd. w wielkim wyborze po cenach fabrycznych.

Pierwsze Biuro przepisywania na maszynach przeniesione zostało na ul. Szkolną № 5a 2-gie piętro.

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamieniarsko-Sztukatorski
WYKONYWA:
KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI
Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. Ceny przystępne. 50.

Wydawnictwo od rok u 1887. Telefon 2-60.
Fabrykaposadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów zcemu. Ceny przystępne. 50.

Skład Wyrobów Z. Marczyńska
Tabacznich
w Częstochowie, 2-ga Aleja № 33, Telefon № 682.
Poleca stałe na składzie świeże tytoń, papierosy, cygara, gilzy oraz galanterję tabaczną

Ceny konkurencyjne.

ANTONI BUGAJ

KŁOMNICE

St. Dr. Z. W. W.

WYRABIA:

Flugi jednokonne, dwukonne, kołowe, bezkołowe i rozmaitych wielkości. **DWUSKIBOWCE** SAMOCHODY z POGŁĘBIACZAMI i z krotkami TALENZOWYMI. **Sieczkarki** różnej wielkości bebnowe a także z kosami na kole, ręczne do manet i do siły pasowej nadzwyczaj lekkie w robocie, BARDZO MOCNE i bardzo tanie, ogólnie znane ze swej dobroci. **Brony** SPRĘŻYNOWE i KULTYWATORY z sebanami AMERYKANSKIEMI. **Bronki** polne mniejsze i większe. **Młocarnie** do PROSTEJ SŁOMY a także i do targanej, nadzwyczaj mocne. **Kieraty** różne. Sprzedaż hurtowa i polewyca.

WYROBY NAGRODZONE na wystawach: w Częstochowie, Piotrkowie, Kaliszu, Sieradzu i Kijowie. MNÓSTWO PODZIĘKOWAŃ od nabywców za rzeczywiście dobrą trwałość i taniość wyrobów, do których stosowane są najnowsze udoskonalenia. CENNIKI z opisami na żądanie wysyła bezpłatnie. Adres dla listów: ANTONI BUGAJ w Kłomnicach, gubernji Piotrkowskiej. 0152

Praktyczna **szkoła kroju i szycia** metodą Wortha mistrzyni cechowe

ŁUCJI JURASZEK

w Częstochowie, II Aleja 38 m. 13.

Przy szkole pracownia ubiorów damskich i dziecięcych. Po ukończeniu szkoły praktykantom wydaje się **dyplomy krawiecki**.

Ceny przystępne. 0812— Wykończenie solidne.

HURTOWE SKŁADY

Stowarzyszenia „OBRONA“ Ogrodowa Nr. 11

telef. Nr. 117

POLECAJĄ:

Cukier kostkowy i kryształowy z cukrowni „Lublin“ i innych, **Herbatę** różnych firm, **Kawę** własnego specjalnego palenia, **Ryż** patna rangoon i inne, **Ser** litewski, **Masło** syberyjskie, (na beczki po cenach rynkowych) **Cykorje** Bohnego Bohma i Kłomnicka, **Sól** miękka, w workach 200 $\frac{1}{2}$ po 2 65, (przy 10-ciu workach taniej), **Siedzie** na beczki i półbeczki, oraz wszelkie towary kolonialne.

Fasty do obuwia; Pomalin i Salvin fabr. S. Fiszer w Warszawie
Ceny konkurencyjne — Import bezpośredni.

Pierwszy w Częstochowie Chrześcijański HURTOWY SKŁAD

Towarów Galanteryjnych i Piśmiennych pod firmą

M. ZARUSKI i S-ka

Ulica Ogrodowa Nr. 11.

Posiada na składzie w wielkim wyborze Koronki, Wstążki, Nici Bieliznę wełnową, papierową i gumową, Krawaty Szelki Portmonetki, Ponczoży, Skarpetki, Chustki, Szale wełniane i jedwabne, oraz wszelkie materiały piśmienne.

Żelaza do prasowania najlepsze

poleca

W. STAJEWSKI, II Aleja Nr. 33.

Edward RINDERMAN

CZĘSTOCHOWA, ul. Teatralna Nr. 28 dom własny
Tel. Nr. 522.

POLECA: Łóżka żelazne, Łóżeczka dziecięce, kołabki, wózki dziecięce materace druciane i sprężynowe i t. d. CENY NIZKIE ZA GOTÓWKĘ I NA RATY, CENNIKI NA ŻĄDANIE GRATIS.

DOM HANDLOWY

Zdzisław RYLSKI

Częstochowa 2 Aleja 20, tel. 93.

Redaktor i wydawca R. D. Wilkoszewski

POSADZKI i LICÓWKI terrakotowe w rozmaitych kolorach, POSADZKI

BRAMOWE nadzwyczaj wytrzymałe, PLYTKI GLAZUROWANE na spo-

dach TERRAKOTOWYCH i KAOLINOWYCH stale na składzie

Kierownik Literacki F. J. Galinski

Na każdej glebie

lekkiej, średniej czy też ciężkiej nawożenie potasem jest konieczne, gdyż potas, tak samo, jak azot i fosfor, jest niezbędnym pokarmem roślin.

Nawożenie potasem

nie tylko

powiększa urodzaje

lecz i

polepsza jakość plonu

Z nawozów potasowych

kainit (124-15% tlenku potasowego) nadaje się na gleby lżejsze, 40% sól potasowa (40-42% tlenku potasowego) na gleby cięższe.

Zamawiać należy wprost w Towarzystwach lub w Kółkach i Spółkach Rolniczych, w Akc. Tow. **Ludwik Spiess i Syn** w Warszawie, jak również we wszystkich handlach nawozami sztucznymi.

Zginął

paszport wydan przez gminę Brzeziny pow. Noworadomski na imię Heleny Forj. 1907-1

Zginęła

karta paszportowa wydana przez hutę Raków na imię Feliksa Bulikowskiego. 1958-3

Pracownik

banku przyjmie prowadzenie ksiąg handlowych w godzinach wieczornych Oferty sub. „bankowiec“ okazielowi kwitu Nr. 1973 w Adm. Gońca. 1975-3-1

Potrzebni

ślusarze i chłopy do praktyki w fabryce maszyn rolniczych ul. Zielona 15. 1972-2-1

Zginął

biulet warszawskiej klasycznej loterii za nr. 1317. 1990-3-1

Zginęła

książeczka kasy Poż. Oszc. na imię Jacenta go Walczyk. 1993-3-1

Zginął

paszport wydany przez gm. Dąbrowa Górnicza na imię Bolesława Wieczorka. 1983-3-1

Krawcowa

poszukuje miejsca gospodni na wies bez pensji ul. Siedmiu Kamienie 21 m. 7. 1986-2-1

Zgubiono

biulet wojskowy wydany Lucjanowi Tytznalazca uprasza się oddać 3 Aleja 69. 1988-3-1

Kamień

złoty do brukowania sprzedaje ul. św. Barbary Nr. 22 tel. 457. 1966-3-1

Sklep

spożywczy do sprzedaży w dobrym punkcie 15 tysięcy obrotu Teatralna k. 1988-3-1

Sprzedam

rozabianka potrzebna dla raz Wiad. w Administracji Gońca. 1880-2-1

Lecznica chorób kobiecych z Oddziałem Położniczym

Dr. J. Pietrasiewicz

w Częstochowie, Jasnogórska 24.

Opłaty za pobyt od 1 rb. 50 kop. do 3 rub. dziennie. Pokoje oddzielne. Ambulatorjum z chorobami kobiecymi codziennie od godziny 9-ej rano do 1-ej po południu.

PIEKARNIA Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei 11 przeniesiona została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 46 róg Zielonej, Tel. 654 Filje: ul. Dojazd 13, ul. Krakowska 35, ul. Siedm. Kamienie 21.

Piekarstwo słynie ze swej dobroci. Sprzedaż detaliczna i hurtowa. Piekarnia urządzoną została podług nowoczesnych wymagań.

z poważaniem **Marceli Chmielewski**.

Młody

człowiek z wykształceniem czteroklasowym poszukuje jakiegokolwiek zajęcia Łaskawe oferty w Gońcu sub. młody. 1976-5-1

Sklep

rzeźniczo-wędliniarski z mieszkaniem warsztatem i lodownią egzystujący 14 lat w miejscowości 3-ch fabr Stradomska Nr. 11 do wynajęcia od 1 stycznia r.b. Wiad. na miejscu u rządy domu. 1971-3-1

Bona

rozabianka potrzebna dla raz Wiad. w Administracji Gońca.

Do sprzedania

meble salonowe i inne sprzęty domowe, orrowery damski i męski wszystko nowe glądac od 11 r. do 4 pp. 3 Aleja 73 m. 17. 1969-3

Sprzedaj

resztek bawełnianych i wełnianych Michałki przeniesiona została z ul. Cerkiewnej Nr. 40 bama 2-ga piętro 2-3 0358-3-1

Zakład wyrobów drzaniczych tkanin metalowych P. KUJAWSKIEGO

w Częstochowie, Wieluńska 16. Poleca: druciane siatki, rąfy i siła dla szpiczki i fabryk przemysłowych, Suszarki gorzeli, browarów, fabryk cykoryli i przedwełnianie. Ogrodzenia do parków, zwierząc, kłombów, cementarzy i t. p. Robota do kładna i staranna. Ceny przystępne.